

Een model: beleid zonder politiek

Het model van een 'virtuele staat', dat Paul Frissen ontwerpt, doet het tegenovergestelde: de beslissingen worden bij de minister weggehaald, want het is bijna zeker dat hij/zij de verkeerde beslissingen zou nemen. De huidige samenleving is te complex, te gefragmenteerd, te pluraal om er met een beleidsdaad nog werkzaam in te kunnen interveniëren. De politiek moet er alleen nog voor zorgen, dat de pluraliteit niet verloren gaat, bijvoorbeeld door in infrastructuur te voorzien. Ook in dit model is er voor beoordelingscommissies geen plaats: de sectoren moeten zichzelf organiseren en reguleren om het geld te verdelen.

In zijn poging om het cultuurbeleid te depolitiseren is Frissen uiteindelijk ook zelf met een ideologische operatie bezig. Pascal Gielen merkt op, hoe het simuleren van de afwezigheid van een partij-ideologisch kader voor beleidsbe-

slissingen bijvoorbeeld de markt-ideologie kan camoufleren (p. 68-69). Maar nog belangrijker is de door dit model ten top gedreven 'atomisering' (p. 75) van het cultuurbeleid in deelsectoren die onderling onafhankelijk zijn en steeds minder nog met elkaar kunnen communiceren. In dit model worden de schotten tussen de disciplines nog hoger.

Een voorspelling: reflexief cultuurbeleid

Aangezien de budgetten voor cultuur de jongste jaren al substantieel toegenomen zijn, verwacht Pascal Gielen vooral een (vraag naar) kwalitatieve verbetering in het beleid. De kwaliteit ligt dan niet alleen in de efficiëntie van het bestuur, maar ook in de vormen die gebruikt worden. En aangezien het over een cultuurbeleid gaat, zouden ook de vormen misschien esthetisch moeten worden. Deze bedenking alleen al vereist een grondig omdenken. Veel beslissin-

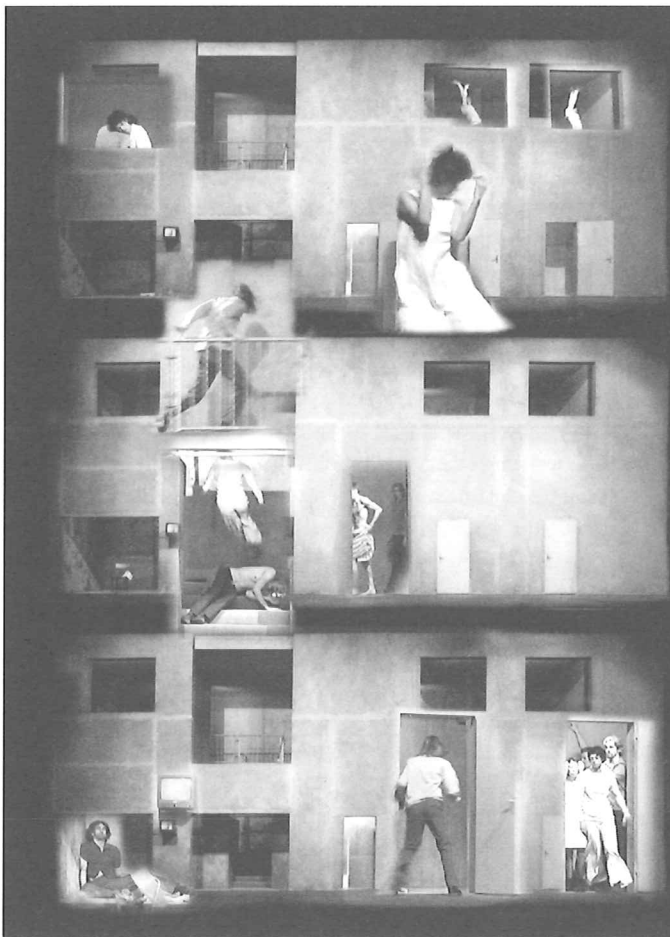
gen 'gebeuren' nog altijd: dossiers worden overwogen, ingeschat, getoetst en ten slotte goed- of afgekeurd, terwijl ze in een reflexief beleid het hele administratieve mechanisme telkens opnieuw mee in vraag zouden stellen (p. 88-89). Om dit mogelijk te maken moet er natuurlijk zorgvuldig gecommuniceerd worden tussen de verschillende beleidsactoren (uitbouw van een discours) en de verschillende denkprocessen en overwegingen. Er is namelijk meer dan cognitieve reflexiviteit alleen: Pascal Gielen onderscheidt in navolging van Scott Lash ook een mimetische reflexiviteit (het verschil tussen een Volvo en een Lada is niet louter technologisch van aard, het heeft ook met zoiets als 'imago' te maken) en een peergroup-reflexiviteit (het is niet aan te raden om na een theaterpremière in pakweg deSingel vergelijkingen te maken met het lenteconcert van de fanfare) – p. 91-92.

Tot slot probeert Pascal Gielen dit toekomstbeeld nog te concretiseren. Een reflexief beleid beslist tegelijkertijd over een subsidie en produceert er een waarneming over. Over dat weefsel van teksten en argumenten kan ondertussen ook gediscussieerd worden tussen de verschillende beleidsactoren onderling en de strijdpunten, de grensgevallen worden deel van een normaal systeem van onderhandelingen.

En nu de cultuursector nog uitgelegd krijgen, dat ze niet langer eerst om de centen hoeven te vragen, maar in dit toekomstige cultuurbeleid ook verwacht worden structureel mee te denken. Het nieuwe cultuurkoepeldecreet dat minister Anciaux dezer dagen aan het afwerken is, zou een aantal stappen in die richting kunnen zetten.

Dries Moreels

Pascal Gielen, *Esthetica voor beslissers*. Aanzet tot een debat over een reflexief cultuurbeleid, Lannoo, Tiel, 2001.

A-Prior: Meg Stuart

Magazine for Contemporary Artistic Developments
Tijdschrift voor Hedendaagse Artistieke Ontwikkelingen

Meg Stuart

Authors : Rudi Laermans, Jeroen Peeters, Jan Ritsema
Cover and Image-Montage : Tine Van Aerschot

And Beyond...

Author : Thierry de Duve

Portfolio of Cathrin Boer

Portfolio of Wim Catrysse

A-Prior is published by A-Prior-Office for Artistic Production

Order A-Prior
Koolmijnenkaai 30-34, 1080 Brussels, Belgium
tel. +32 2 414 98 30/31, fax. + 32 2 414 85 88
E-mail : aprior@skynet.be

Info Damaged Goods
OLV Van Vaakstraat 83, 1000 Brussels, Belgium
tel. + 32 2 513 25 40, Fax. + 32 2 513 22 48
E-mail : damaged.goods@village.uunet.be